

V Polska Konferencja Paleobotaniki Czwartorzędu pt. *Człowiek i jego wpływ na środowisko przyrodnicze w przeszłości i czasach historycznych* Górzno, 13–17.06.2011

W dniach 13–17 czerwca 2011 r. w Ośrodku Edukacji Ekologicznej *Wilga* w Górznie odbyła się jubileuszowa 5. konferencja paleobotaniczna. Głównymi jej organizatorami byli Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) oraz dwa instytuty Uniwersytetu Mikołaja Kopernika (UMK), tj. Instytut Archeologii oraz Instytut Geografii. Organizatorzy spotkania otrzymali też wsparcie ze strony dyrekcji trzech parków krajobrazowych, na terenie których odbywała się część terenowa konferencji. Komitetem organizacyjnym znakomicie kierowali dr Hanna Winter z PIG-PIB oraz dr Agnieszka M. Noryśkiewicz i dr Mirosław T. Karasiewicz z wymienionych już instytutów UMK. Organizatorom należy pogratulować nie tylko trafnego wyboru miejsca spotkania, zlokalizowanego w przepięknej scenerii jezior Młyńskiego i Górzneńskiego, ale przede wszystkim jej wysokiego poziomu merytorycznego oraz perfekcyjnie przygotowanych materiałów konferencyjnych, obejmujących streszczenia referatów i posterów, a także bardzo starannie sporządzoną dokumentację 11 stanowisk terenowych.

W konferencji wzięło udział ponad 50 osób reprezentujących prawie wszystkie ośrodki naukowe w Polsce podejmujące interdyscyplinarną problematykę wieloaspektowych rekonstrukcji paleośrodowiskowych. Należy także odnotować udział przedstawicieli Instytutu Botanicznego Czeskiej Akademii Nauk. Aktywność badaczy posiadających szeroki wachlarz zainteresowań – począwszy od botanicznych i paleobotanicznych po paleogeograficzne, geomorfologiczne i archeologiczne – zaowocował merytoryczną i wielowątkową dyskusją zarówno w trakcie sesji referatowej i posterowej, jak i podczas trzydniowych sesji terenowych.

Uczestnicy konferencji w jej pierwszym dniu wysłuchali 20 referatów obejmujących problematykę paleobotaniczną i paleoekologiczną ze znaczącym akcentem wpływu człowieka na przekształcenia krajobrazowe. Istotnym elementem kilku referatów były nowe ujęcia metodyczne i próby oryginalnych interpretacji paleośrodowiskowych. Pojawiły się pierwsze doniesienia o mapach izopolowych eemskiej roślinności Polski oraz holocenijskiej roślinności Karpat. Część referatów skoncentrowana była na wieloaspektowej analizie późnoglacialnych i holocenijskich osadów biogenicznych, tempie ich sedymentacji oraz znaczeniu paleoekologicznym i paleogeograficznym. W kilku wystąpieniach w sposób szczególny podkreślono antropogeniczne przekształcenia środowiskowe zapisane zmianami szaty roślinnej począwszy od wczesnego neolitu po czasy historyczne. Referaty wygłoszono w czterech sesjach, które prowadzili profesorowie Leon Andrzejewski, Małgorzata

Latałowa, Mirosław Makohonienko oraz Krystyna Milecka. Pierwszy dzień konferencji zakończyła sesja posterowa, którą bardzo sprawnie kierowała dr hab. Dorota Nalepka. W trakcie tej sesji wysłuchano krótkich komunikatów 20 referentów. W zasadzie wszystkie postery wyróżniały się wysokim poziomem merytorycznym i edytorskim.

Część terenową 5. paleobotanicznej konferencji przygotowali przedstawiciele Toruńskiego Ośrodka Naukowego. Znakomicie wybrane stanowiska obejmowały krajobrazy młodoglacjalne pojezierz Brodnickiego, Chełmińskiego i Dobrzyńskiego oraz Kotliny Grudziądzkiej w Dolinie Dolnej Wisły. Uczestnicy sesji terenowej mieli wyjątkową okazję poznania nie tylko niepowtarzalnych walorów przyrodniczych prezentowanych stanowisk i ich okolic, ale również ich bogatej przeszłości historycznej. Dyskusją naukową w czasie pierwszego dnia na trasie Górzno–Rypin–Zbójenko–Golub–Dobrzyń–Gronowo kierował dr hab. Juliusz Twardy, natomiast drugiego, w którym koncentrowano się na archeologicznych aspektach stanowisk w Kałdusie i Grucznie, dyskusji przewodził piszący to sprawozdanie. Dodatkową atrakcją przedostatniego dnia konferencji była krótka wizyta w Chrystkowie, gdzie dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Chełmińskiego i Nadwiślańskiego dr Jarosław Pająkowski na tle chaty z 1770 r., będącej charakterystycznym zapisem osadnictwa menonickiego, opowiadał o historii i głównych problemach parku. Wspomniana chata aktualnie pełni funkcję dydaktyczno-muzealną. Ostatnią, krótszą częścią sesji terenowej, która dotyczyła głównie wyników interdyscyplinarnych analiz osadów biogenicznych pobranych w zagłębieniu wytopiskowym w rezerwacie Retno, kierował dr hab. Adam Walanus. Sporo interesujących informacji o krajobrazowych i przyrodniczych walorach parków krajobrazowych Górzneńskiego i Brodnickiego przedstawili ich dyrektor dr Marian Tomoń oraz Karolina Witkowska.

Jubileuszową konferencję paleobotaniczną uznano za spotkanie niezwykle udane, które niewątpliwie zaowocuje dalszym rozwojem interdyscyplinarnych badań z pogranicza paleobotaniki, archeologii i paleogeografii. Na koniec warto podkreślić znakomitą, koleżeńską atmosferę panującą podczas 4-dniowej konferencji, którą umilały ogniska, uroczysta kolacja oraz niespodzianka w postaci „impulsu kulinarnego” przygotowanego przez studentki archeologii UMK oraz Towarzystwo Przyjaciół Doliny Dolnej Wisły na ostatnim stanowisku terenowym w Grucznie.

Uczestnicy V Polskiej Konferencji Paleobotaniki Czwartorzędu rozstawali się z nadzieją na kolejne równie owocne spotkanie za dwa lata.

Leon Andrzejewski
Serwis fotograficzny na str. 644

V Polska Konferencja Paleobotaniki Czwartorzędu pt. *Człowiek i jego wpływ na środowisko przyrodnicze w przeszłości i czasach historycznych*
Górzno, 13–17.06.2011 (patrz str. 606)

Ryc. 1. Krajobraz młodoglacjalny Pojezierza Dobrzyńskiego – drumliny i zagłębienia międzydrumlinowe w okolicach Zbójna

Ryc. 2. Rynny subglacjalne na Ziemi Chełmińskiej – jezioro Mlewickie (okolice Chełmży). Obie fot. T. Karasiewicz